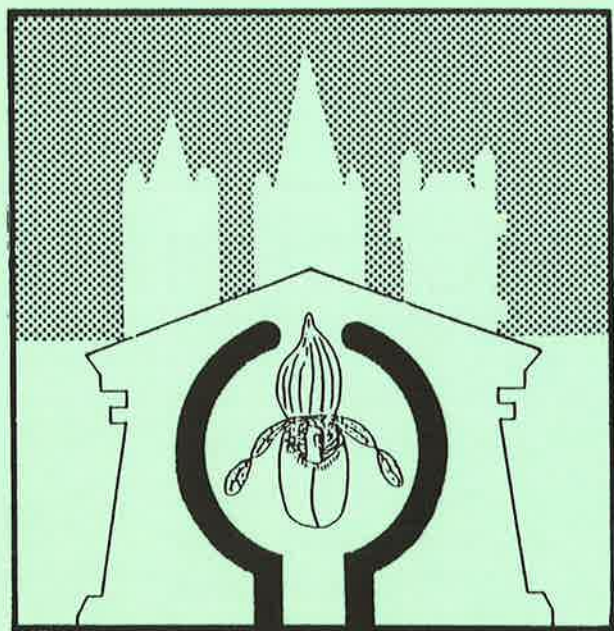

De
VRIENDEN van de PLANTENTUIN
GENT

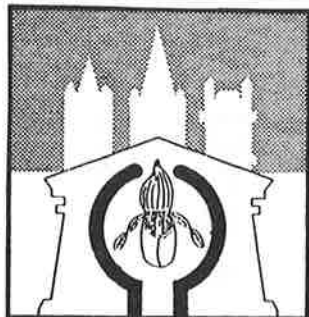
driemaandelijks tijdschrift
vierde jaargang
nr 3 september 1985

**De VRIENDEN
van de
PLANTENTUIN
GENT**

De
VRIENDEN van de PLANTENTUIN

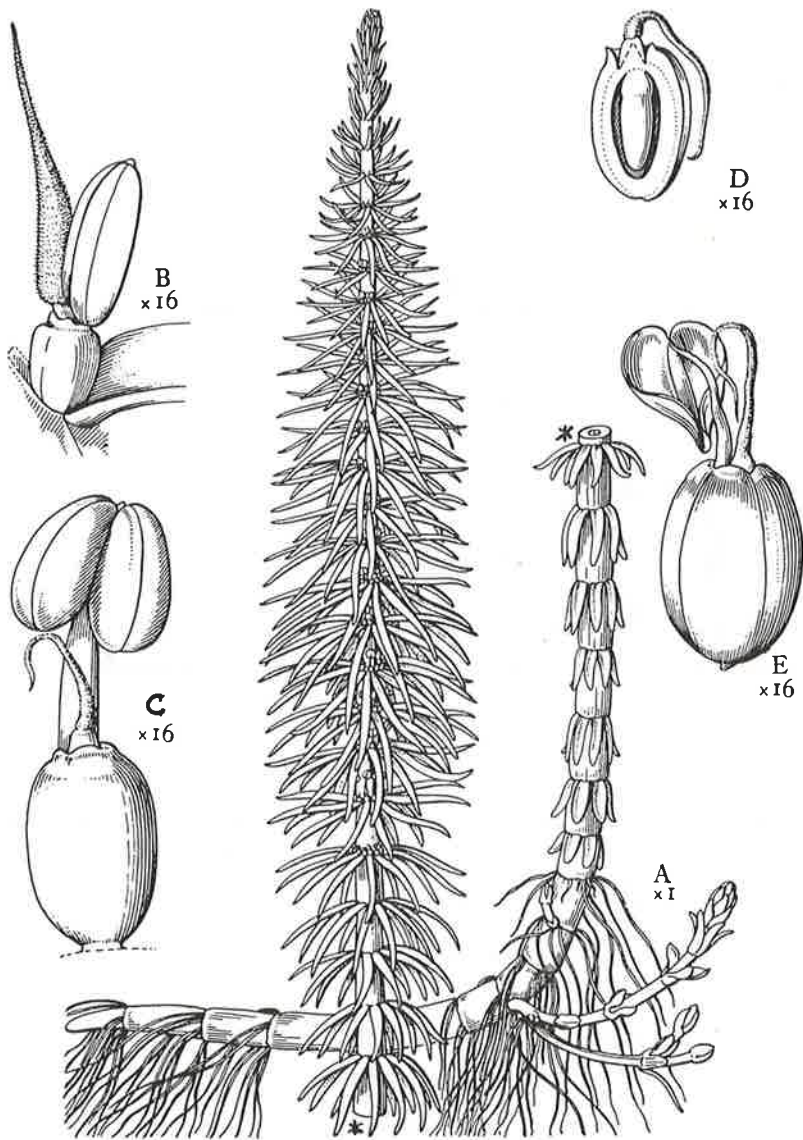
GENT

driemaandelijks tijdschrift
vierde jaargang
nr 3 september 1985

INHOUD:

Kom eens kijken naar de vijver!	blz 2
Algen en algenbloei	8
Verzamelen en drogen	15
Gentse Feesten 1985!	19
Aktiviteiten	7 14 18 22 23

Hippuris vulgaris L.

Lidsteng

- A:** Volledige plant (met stengel doorgesneden, zie *)
B: Jonge bloem met de reeds goed ontwikkelde stijl
C: Oudere bloem met nu goed ontwikkelde meeldraad
D: Doorsnede van vruchtbeginsel met 1 hangende zaadknop
E: Jonge vrucht (stijl en meeldraad verslenst)

Naar S. Ross - Craig, Drawing of British Plants
 XI, 4 (1958).

KOM EENS KIJKEN NAAR DE VIJVER !!

Enkele jaren geleden liep de vijver van de Plantentuin leeg en moest hij gedicht worden. Deze zomer vertoont hij een ongekende plantenweelde, zij het dan dat het uitzicht vooral beheerst wordt door één inheemse plantesoort, de lidsteng, die in 1985 werkelijk de vijver "veroverde".

Lidsteng (*Hippuris vulgaris* L.) is een water- of moerasplant, die in België vooral nog in slootjes en veeputjes in de polderstreek te zien is, maar nooit in zo grote aantallen als in onze vijver.

De plant heeft zich in dit nieuwe, lege milieu explosief uitgebreid, wat eigenlijk een normaal verschijnsel is. Nieuwe bodems en terreinen worden ook op korte tijd ingenomen door een of andere pioniersoort, die dan mettertijd weer verdwijnt en vervangen wordt door meerdere andere plantesoorten. Vermoedelijk is die lidsteng-groei in de Plantentuin dan ook geen blijvende begroeiing.

Maar laten we de plant eens wat nader bekijken.

Opvallend zijn natuurlijk de vertikaal uit het water opschietende, rechte en onvertakte stengels met kransen van telkens een tiental (6-13) smalle blaadjes. Die stengels ontspringen uit een kruipende, vertakkende wortelstok die in de vijverbodem wortelt en die voor de verbreiding van de plant zorgt. Die wortelstokken of rizomen kruipen op natuurlijke groeiplaatsen ook wel eens op de modderige oever en geven dan wat afwijkende stengels van zogenaamde "landvormen" van de lidsteng. De stengels zijn samendrukbaar en voelen wat sponsig aan; dat

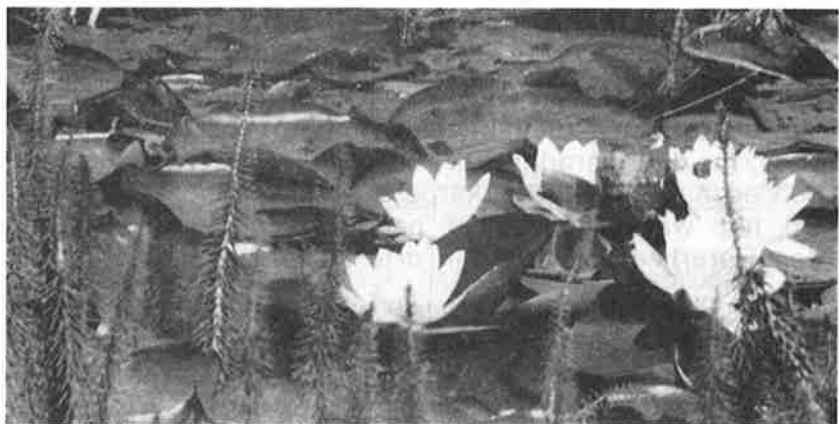
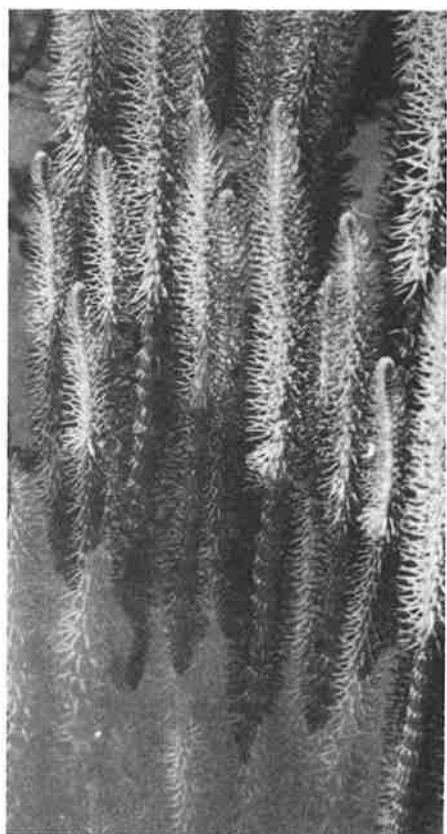
komt doordat de stengels veel luchtholten en "luchtweefsel" bevatte, zoals veel waterplanten overigens, die behoefte hebben aan inwendige geleiding van lucht en gassen.

De bloei van lidsteng is weinig opvallend: de kleine bloempjes zitten afzonderlijk in de oksel van de blaadjes. Ze stellen niet veel voor! Bloemblaadjes zijn er nauwelijks te zien; er is een kleine stamper met één stijl en - schijnbaar ook op de stamper - één meeldraad. Technisch heet dat dan een sterk gereduceerde bloem, met onderstandig vruchtbeginsel, met bovenaan de kelkzoom zichtbaar als een randje, en één meeldraad. Om die details te zien moet U wel een loep gebruiken. Daarom is ook een tekening bijgevoegd.

Elk bloempje kan één vruchtje voortbrengen met één zaad; maar de vegetatieve vermeerdering door uitgroei en vertakking van de wortelstokken is voor de verbreiding veel belangrijker.

Lidsteng is een veranderlijke plant, die zich aan verschillende standplaatsen en watertypes kan aanpassen. De soort heeft ook een groot verspreidingsgebied of areaal: N. en C. Europa, N. Amerika maar ook Z. Chili, N.W. Azië en Australië. Daarbij stelt zich dan ook dikwijls het probleem of al die planten wel tot één soort behoren, ofwel meerdere soorten vormen. Voor de systematicus is lidsteng alleszins een zorgenplant: wat zijn de echte verwanten van deze plant, waar hoort die geklasseerd te worden? Meestal plaatst men hem in een afzonderlijke familie, de lidstengfamilie of **Hippuridaceae**.

De naam Hippuris komt voort van het Grieks (hippos, ura) en betekent paardestaart; bij Dioscorides worden zowel de echte paardestaarten of Equisetums als de lidsteng met die naam Hippuris aangeduid. Dat kan natuurlijk niet, want de paardestaarten met sporenaren en geledede stengels met bladkokers zijn heel erg verschillende planten, die tot de varenachtigen behoren.

Nadien hebben plantkundigen de lidsteng in verband gebracht met andere waterplanten zoals vederkruid (*Myriophyllum*). Maar de gelijkenissen met die planten worden nu beschouwd als "convergenties". Dat zijn opervlakkige gelijkenissen die veroorzaakt werden door leven in en aanpassen aan gezamenlijke milieu-omstandigheden; zoals ook de walvissen en zeehonden een gestroomlijnde visachtige vorm kregen, nadat ze als zoogdieren terugkeerden naar het water.

De zeer gereduceerde bloempjes van de lidsteng en het onderstandig vruchtbeginsel wijzen er op dat het gaat om een oude, zeer geëvolueerde familie; *Flora Europaea*, de standaardflora voor Europa in 5 delen, plaatst de familie vóór de *Umbelliflorae*, de scherm-bloemigen (zie deel 2, blz. 313, 1968).

Andere auteurs wijzen op de aanwezigheid van bepaalde chemische stoffen bij de lidsteng en besluiten daaruit tot een zekere verwantschap met de helmkruidfamilie (*Scrophulariaceae*) en de weegbreefamilie (*Plantaginaceae*).

Het is dus geen uitgemaakte zaak.

Gelukkig is dat niet nodig om te kunnen genieten van de aanblik van de lidstengpopulatie in de vijver van de Plantentuin, die vooral bij morgen- en avondlicht een fraai uitzicht heeft.

En dan hebben wij nog niets gezegd over de zwanebloem en de matdebies, de lisdodde en de waterlelies die ook de vijver sieren.

In het heldere water zit verder een massa waterpest (*Elodea*), een lelijke naam voor een sierlijke en nuttige waterplant, die alle aquariumliefhebbers wel kennen. In dat paradijselijk begroeide water evolueren behoedzaam een paar karpers en een troepje voorns. Op het water drijven of peddelen enkele eenden en een waterhoentje met zijn drie kuikentjes

Komt U ook eens kijken en genieten van de vijver ?

P. VAN DER VEKEN.

PADDESTOELEN
TENTOONSTELLING
1985.

IN DE
PLANTENTUIN VAN DE
RIJKSUNIVERSITEIT GENT
LEDEGANCKSTRAAT 35

van 3 tot en met 9 oktober 1985.

De tentoonstelling is elke dag open van
9 tot 17 uur. Inkom 20 fr.

Op za 5 en zo 6 oktober 1985 worden
weer paddestoelen op diverse wijze klaar
gemaakt en dit van 12 tot en met 14 uur.

Algen en algenbloei

Algen of wieren behoren tot de oudste planten, sommige leefden reeds twee en een half miljard jaren geleden.

Kenmerkend voor die lagere planten is dat ze geen bladeren, geen stengels, geen vaatbundels, geen wortels hebben. Ze kunnen in zoet- of zoutwater en op allerlei vochtige plaatsen aangetroffen worden.

Ze bezitten wél bladgroen in al hun cellen; hun voedingsstoffen halen ze direkt uit het water via hun dunne celwanden.

Hun grootte varieert van enkele honderdsten van een millimeter tot vele meters. Naar de kleur deelt men ze in in groen-, blauw-, rood- en bruinwieren.

Wieren die we allemaal kennen zijn o.a. de eencellige groenwieren of *Pleurococcus* die soms de boomstammen met een dunne groene laag bedekken en vaak door de leek verkeerdelijk als mossen beschouwd worden.

- Het zogenaamde flap in de sloten bestaat uit draadalgen die met het blote oog zichtbaar zijn; ze ontwikkelen zich op de sloot- of vijverbodem tot een groene mat en gaan uiteindelijk drijven door gasontwikkeling.

- Het beslag van aquariumruiten bestaat uit microscopische groen- en blauwwieren.

- Op ons strand langs de vloedlijn treft men vaak grote hoeveelheden blaaswier en knotswier aan; direkt te herkennen aan de met lucht gevulde blazen waarmee de plant zich drijvend houdt. Blaaswier en knotswier is bruin van kleur maar in kokend water wordt het helemaal groen - het bruine pigment lost op en het bladgroen dat eronder verborgen zat wordt zichtbaar.

Algen staan aan het begin van de voedselketen: het

zijn primaire producenten. Zij dienen vele, vooral kleine, waterdieren tot voedsel. Zij zijn in staat om met zonlicht energierijke verbindingen zoals koolhydraten (o.a. suikers en zetmeel) eiwitten en vetten op te bouwen. Door die omzetting of fotosynthese wordt zuurstof (O_2) geproduceerd; de algen beïnvloeden dan ook in belangrijke mate het zuurstofgehalte van het water.

De voedingsstoffen nodig voor de algengroei zijn altijd in het water aanwezig: dat zijn voornamelijk fosfor-(P-) en stikstof-(N-)verbindingen (fosfaten en nitraten). De hoeveelheden variëren volgens het wassertype. Van nature hoort in elk water een leefgemeenschap aan algen thuis en in normale omstandigheden is zo een water biologisch in evenwicht. Meestal blijft het evenwicht in de natuur eeuwen behouden, tenzij de mens ingrijpt !

In traagstromend of stilstaande ondiepe waters ontstaat na overmatige aanvoer van voedingsstoffen (fosfaten en nitraten) een rijk gevarieerd leven met zeer snelle groei van wieren (algen); men spreekt dan van ge-eutrofiëerd water (te vergelijken met bemesten van de bodem).

Naarmate meer van deze (mest-)stoffen aanwezig zijn in het water en de temperatuur gunstig is, zullen de wieren beter groeien en zal hun aantal toenemen. Uiteindelijk wordt hun dichtheid zo groot dat ze elkaar gaan hinderen. Zo verdwijnen er soorten ten gunste van andere.

In veel gevallen gaat deze ontwikkeling zo ver dat slechts enkele soorten in zeer grote aantallen overblijven en het water een opvallende kleur krijgt gaande van groen, blauwgroen, bruin, rood tot goudgeel, afhankelijk van de wiersoort.

Men spreekt dan van algenbloei.

Algenbloei kan nu ook in bepaalde gevallen een natuurlijk verschijnsel zijn, dus zonder menselijke tussenkomst. Denk aan de Rode Zee, de "red tides" aan de West-kust van Zuid-Amerika en het roodkleuren van gletschers allemaal veroorzaakt door massale

algenontwikkeling.

Algenbloei treedt plotseling op en verdwijnt even snel zodra de omstandigheden zich wijzigen. Deze plotse uitbarstingen van algen kunnen soms 8 à 15 dagen duren, zeer dikwijls slechts één dag.

Wat gebeurt er nu eigenlijk?

De algen (wieren) die het ontstaan zullen geven aan de algenbloei (soms ook waterbloei genoemd) beginnen zich snel te vermenigvuldigen. Deze vermenigvuldiging houdt dan op; er vormen zich gasvacuolen of olie-druppeltjes in de cellen van de alg. Daardoor neemt het soortelijk gewicht af en stijgen de algen naar het wateroppervlak.

Tijdens het groeiproces ontstaat overdag een geweldige overproductie aan zuurstof (koolzuur of CO_2 uit de lucht wordt door het bladgroen met behulp van het zonlicht omgezet in koolstofhoudende (C) verbindingen en zuurstof (O_2). Er wordt zelfs zo veel zuurstof geproduceerd dat men vaak het gas als belletjes uit het water ziet ontsnappen.

's Nachts gebeurt het tegenovergestelde: er is geen licht, er wordt dus geen zuurstof geproduceerd; maar al die planten moeten wel ademen, de waterdieren eveneens. Ze gebruiken dus zuurstof en zo kan het gebeuren dat het water zuurstofarm wordt.

De planten krijgen de bovenhand op dieren waardoor die onvermijdelijk sterven door zuurstofgebrek. Dit verklaart de soms massale vissterfte in de vroege morgenuren.

Voor de afbraak (rotting) van afgestorven dieren, plantendelen en zo meer wordt ook zuurstof verbruikt. Daar komt nog bij dat de massale afbraak van die enorme hoeveelheid organisch materiaal een grote hoeveelheid zwavelwaterstof (H_2S of rotte-
eierengas) kan doen ontstaan.

De gevolgen hiervan zijn

- naast het sterven van vele waterbewoners,
- smaakbederf en vergiftiging van drinkwater voor mens en dier,
- verstopping van filters en buizen in drinkwaterbe-

drijven,

- in diepe poelen bestaat daarenboven een vergrote kans op het optreden van botulisme, want botulisme kan alleen dààr ontstaan waar zuurstofgebrek is,

- zwemmers en baders kunnen huidaandoeningen oplopen,

- de groei van hogere waterplanten wordt verhinderd doordat de laag algen belet dat er licht doordringt in het water (geen licht = geen assimilatie = geen zuurstof = afsterven),

- sommige wieren kunnen bij bloei visnetten verstopen,

- kleine kiezelwieren kunnen zich vasthechten in de kieuwen van vislarven, waardoor grote sterfte kan ontstaan,

- de typische slijksmaak die veel van onze zoetwater-vissen bezitten is vaak te wijten aan sterke bloei van blauwwieren. Bepaalde slakjes voeden zich met deze wieren en worden op hun beurt door de vissen gegeten die hierdoor een slijksmaak krijgen (vissen enkele dagen in vers, bij voorkeur stromend water, plaatsen).

Wat kan men nu doen om algenbloei te voorkomen en te bestrijden?

Men kan allerlei maatregelen treffen die daarom niet 100% efficiënt zijn.

Zo kan men bvb het water in beweging brengen door het plaatsen van een fonteintje voor kleine vijvers, door er met bootjes in te varen voor grotere waters. Vertikale beweging is te vermijden omdat die het voedselrijke bodemslib met het water doet vermengen. Uitbaggeren is ook een van de mogelijke maatregelen.

Chemische maatregelen bestaan in het toepassen van verantwoorde hoeveelheden van o.a. chloor-, aluminium-, koper- of ijzerverbindingen al naar het geval. De werking van ijzerverbindingen bvb bestaat in het uitvlokken of coaguleren van de fosfaten; die van koperverbindingen bestaat in het vormen van een complexverbinding met het chlorophyl van de wieren

waardoor dit laatste inactief wordt.

Al deze maatregelen zijn in feite maar een pleister op een houten been zolang de oorzaak van de algenbloei niet aangepakt wordt en die oorzaak is nu de aanwezigheid van overmatige hoeveelheden fosfaten en nitraten in het rioolwater (huishoudelijk en industrieel) en in het draineerwater van landbouwgronden. De menselijke uitwerpselen zijn een eerste bron van fosfaten. De laatste 20 jaar is er een nieuwe bron bijgekomen nl. de detergenten; deze komen voor 20 à 40% tussen in de totale fosfaatinhoud van afvalwaters.

In de landbouw worden meststoffen gebruikt die zowel fosfor als stikstof bevatten. De fosfor wordt hoofdzakelijk aan de gronddeeltjes gebonden maar dat toch volgens een beperkt patroon. Dat brengt met zich mede dat overtollig gestorte hoeveelheden in opgeloste vorm met het draineerwater worden afgevoerd. We zitten in een wegwerpsysteem van mineralen. Aan de ene kant stoppen we grote hoeveelheden in de bodem en aan de andere kant gaan ze deels verloren door uitspoeling.

Het gebruik van fosfor-houdende meststoffen is voor een lange periode betrekkelijk constant gebleven, maar gedurende de laatste 15 jaar is het verbruik aan stikstofhoudende meststoffen verdubbeld, wat in sommige waters de concentratie aan nitraten aanzienlijk heeft doen toenemen, met alle gevolgen vandien. Onder impuls van milieugroeperingen willen de overheden (gelukkig zich stilaan bewust wordend van de toestand) er wel wat aan doen om maatregelen te treffen, hoewel het een werk van zeer lange adem wordt gezien de steeds weerkerende economische imperatieven .

In verband hiermede en tot slot enkele knipsels uit binnen- en buitenlandse kranten.

juli 1985

Gilberte COMHAIRE-NEYT.

Schärferes Waschmittelgesetz in Arbeit

Bundesinnenministerium will auch Benutzung von Waschlösungsmitteln regeln

Die Bundes...

DE VOLKSKRANT, 3.7.1985.

(dpa)
ng der
smittel
etz von

Reinigungsmitteln umfaßt jährlich mehr als eine Million Tonnen. Die angestrebte Neuregelung erfaßt künftig auch die rund 500 000 Tonnen an Weichspül- und anderen Hilfsmitteln. Der Entwurf verfolgt nach Angaben Zimmermanns nicht das Ziel, Wasch- und Reinigungsmittel möglicherweise zu verwenden, sondern die Anforderungen an die Hersteller zu verschärfen, wie

Fosfaatgehalte water
minder gedaald.
dan rijk beloofde

Van onze verslaggever
AMSTERDAM — De overheid dankt beloften in de Fosfaatwet van 1979, te weinig gedaan om het fosfaatgehalte in het oppervlaktewater dalen. Dit schrijft ir J. J. van der Meulen van het ministerie van Water en Rijkswaterstaat.

Lenssens wil nitraten
weg uit grondwater

GAZET VAN ANTWERPEN, 9.7.1985.

Gemeenschapsminister
Lenssens (C)

GAZET VAN ANTWERPEN, 5.7.1985.

Zwitserland als Europees voorbeeld ?

Geen fosfaten meer in wasmiddelen

In Zwitserland hebben milieugroeperingen hun slag(je) thuisgehaald. De Zwitserse regering heeft toegegeven aan hun druk om het gebruik van wasmiddelen die fosfaat bevatten met ingang van juli 1986 verboden.

Milieugroeperingen zijn zeer te spreken over het regeringsbesluit en willen het als voorbeeld zien voor alle Europese landen. Zij argumenteren dat fosfaten een abnormale algengroei bevorderen waardoor het zuurstofgehalte in het water schrikbarend daalt. Als gevolg daarvan dreigen fauna en flora als het ware te stikken. In vele Zwitserse meren zou de toestand al alarmerend zijn.

Met de maatregel van het fosfaatverbod voor wasmiddelen hoopt de Zwitserse regering het fosfaatgehalte in het water van de meren met 10 procent te verminderen.

Fabrikanten van wasmiddelen hebben daar hun twijfels bij. De

wasmiddelenindustrie, die verplicht zal worden de preciese samenstelling van hun poeder op de verpakking op te geven, meent dat de Zwitserse regering blind is voor de eigenlijke oorzaak van de fosfaatbezoedeling. Landbouwers lossen jaarlijks buitensporige hoeveelheden meststoffen die een veel grotere concentratie aan fosfaten bevatten, aldus de zeepfabrikanten.

De vuilverwijdering door zeep en syntetische wasmiddelen kan worden vergroot door toevoeging van anorganische zouten die dienst doen als versterkers, zogenaamde «builders». Daartoe worden veelal fosfaten en silikaten toegevoegd aan de zeep- en waspoeders.

Bij het verbod om in de toekomst nog fosfaten te gebruiken als builder zal de industrie andere producten gaan gebruiken, waarvan de milieueffecten nog onbekend zijn.

niging door nitraat
akt door het inten-
kunstmeststoffen
te landbouw. Op
vlak is men het
nitraat in het
lijk is voor de
termeer blauw-
n veroorzaken
t ook kanker-

ar keurde de
een reeks
ed, met on-
beteugeling
t dumping

t dat hij
Leuven
en heeft
aten een
in het
raatuit-
Dat
telijke
op-
rwi-
de
stu-
cht

ZATERDAG 26 OKTOBER 1985

om **15 uur**
in de Plantentuin

Spreekbeurt door

dhr. Prof. W. VAN COTTHEM

over zijn

SENEGAL-EXPEDITIE 1985.

Een première!

Zeer warm aanbevolen!

We vestigen de aandacht van onze leden
op de

**JAARLIJKSE
ALGEMENE LEDENVERGADERING**

welke doorgaat in
de Plantentuin op

ZATERDAG 30 NOVEMBER om 15 uur.

Daar het hier om onze
EERSTE LUSTRUM VIERING
gaat, vragen we iedereen deze
datum vrij te houden.

Verder nieuws, programma en agenda
volgen per speciale toezending!!

Verzamelen en drogen

Op ZATERDAG 23 NOVEMBER 1985 willen we als experiment een "les-werk-dag" inrichten met gedroogd materiaal uit de natuur en met die bijeenkomst in het vooruitzicht willen we de leden die er iets in zien om die dag mee te maken aansporen om zoveel mogelijk zelf allerlei te verzamelen en te drogen. Gedroogd en gebleekt materiaal kan men in bloemenwinkels kopen, nadeel is dat het nogal prijzig is. De natuur rondom ons levert ons een oneindig aantal soorten materiaal waarmee kan gewerkt worden, zowel bloemstukjes als collages, landschapjes, e. d.

Grassen, bloemen, takken, vruchten, bladeren, wortels, schors, dennekegels, enz. Het volstaat Uw inspiratie te laten werken en oog te hebben voor alles wat groeit en bloeit, te verzamelen en/of te plukken daar waar het toegestaan is. Vergewis U echter eerst of een plant zeldzaam is, wellicht zó zeldzaam dat ze wettelijk beschermd is. In dat geval, laten staan!!

Deze lijst van planten, Koninklijk besluit van 16/2-1976 is verschenen in het staatsblad van 24/3/1976. We kunnen er niet genoeg de aandacht op vestigen, als U in de natuur verzamelt ga met grote zorgvuldigheid te werk. Wanneer namelijk te rigoureuus wordt geplukt kunnen de planten zich niet uitzaaien en dat betekent dat ze volgend jaar niet meer terugkomen. Een goede raad: als er geplukt wordt dan op plaatsen waar het toegelaten is, waar véél planten van één soort (niet beschermd, niet zeldzaam) samen staan en zeker niet alles plukken.

Vele natuurlijke materialen zijn al door de zon gedroogd en kunnen zo worden verwerkt. Door het drogen zijn ze vaak zo veranderd dat daardoor juist karakteristieke lijnen ontstaan. Droog materiaal heeft een heel eigen karakter, structuren van stengels, bloeiwijzen, wortels e.d. worden zichtbaar en geven extra mogelijkheden aan onze artistieke inspiraties.

ENKELE ALGEMENE REGELS VOOR HET PLUKKEN EN VERZAMELEN :

BLOEMEN: plukt men meestal voor het hoogtepunt van de bloei, uitgezonderd de échte strobloemen, die moeten in de knop geplukt worden.

GRASSEN: best vóór de bloei om uitvallen tegen te gaan, nochtans kan na de bloei ook nog geplukt worden, de kleuren variëren des te meer.

ZADEN EN VRUCHTEN: als ze rijp zijn of al aan de struik of aan de boom gedroogd zijn.

BLADEREN: als ze fraaie herfsttinten hebben.

TAKKEN EN STRONKEN: kunnen altijd worden verzameld.

In het algemeen kan men zeggen dat het best kan worden geplukt op een droge zonnige dag. Wilde bloemen die geplukt worden moeten eerst een poosje in een emmer met lauw water om weer bij te komen.

DROOGMETHODEN:

In het bijvoegsel van ons vorig nummer hebben we reeds een aantal methoden beschreven.

We willen er de aandacht nog op vestigen dat de droogresultaten dikwijls veel afhangen van het moment van plukken. Het zal dus wel eens voorkomen dat men met droog-experimenten mislukkingen heeft, maar uit mislukkingen leert men ook weer. Daarom is het nuttig notities te maken welke soort wanneer werd geplukt, in welk bloeistadium, welke kleur ze had, de weersomstandigheden bij het plukken, enz. Zulke notities kunnen van zeer groot nut zijn om mislukkingen in volgende jaren te voorkomen.

Stronken en houtige zwammen blijken nogal eens vol te zitten met larven van allerlei insekten en klein gedierte. Ze gedurende een 30-tal minuten in een voorverwarmde oven (150°C) plaatsen (de tijd dat de temperatuur ook de dikste delen bereikt) doodt alle insekten. Daarna opbergen en af en toe nakontroleren.

Droogbloemen niet in dozen proppen, daarvoor zijn ze te kwetsbaar. Laat ze liever hangen in een ruimte die niet al te droog is, de steeljes breken dan minder

vlug. Zo nodig af en toe met de plantenspuit sprayen.

Voor de leden die in deze les-werk-dag belangstelling zouden hebben:

AFSPRAAK: zaterdag 23 november 1985 om 9 uur.

Einde voorzien omstreeks 18 uur.

WAAR: Plantentuin.

INSCHRIJVING: 800 fr. te storten op onze rekening 001-1192154-03. In deze som is begrepen: diverse benodigdheden, kursustekst, enz.

Voor 's middags stellen wij voor de pick-nick mede te brengen. Wij zorgen voor de drank (gratis).

Een middagpauze van omstreeks 1 uur is voorzien. Gelieve ook mede te brengen: Uw droog materiaal, vulmateriaal: schelpen, keiën, bonen, kleikorrels e.d., scherp mes, bloemenschaar of snoeischaar, recipienten (oude thee- of koffiepote, lekke vaas, mandje, blikkenbus o.d.), eventueel een ikebana-prikker, plankje om stengels op te snijden, draadtang (nijptang), tekenlat, potlood, regel, stanley-mes, elastiekjes, penseel, tekenpapier (wit, zwart of andere kleuren).

Daar we diverse onderwerpen zullen verwerken, is natuurlijk ook de handigheid van onze mannelijke leden zeer welkom!

Ingeval een koppel zich zou inschrijven volstaat het slechts 1000 fr te storten, dan kunt U samen Uw stukjes afwerken.

Tot dan !!

Gilberte COMHAIRE-NEYT

Marcel PLUS

arboretum kalmthout

Na de succesrijke tentoonstellingen van de voorbije 2 jaar: OUDE EN NIET-ALLE-DAAGSE APPEL- EN PERESOORTEN en HOE SMAKEN ZE OOK WEER ? over het fruit, organiseert de vzw ARBORETUM KALMTHOUT dit najaar een tentoonstelling over groenten met als titel "MINDER BEKENDE EN VERGETEN GROENTEN".

De tentoonstelling vindt plaats op 2 verlengde weekends, namelijk van 19 tot 22 september en van 10 tot 13 oktober. Deze tentoonstelling wil de bezoeker bekend maken met een grote verscheidenheid aan groenten en kruiden. Vele van deze groenten zijn amper of niet in de handel, doch ze zijn in ons klimaat te kweken. Het doel van de tentoonstelling is voornamelijk het stimuleren van de bezoeker tot het gebruik van meer en meerdere groenten. Het Arboretum test zelf verschillende, uit het Oosten afkomstige groenten uit in zijn biologische moestuin. De zaden van deze soorten worden verspreid. Zo werden o.a. gobo, sigaarwortel, Shungiku al aangeboden. Tijdens de tentoonstelling is er gelegenheid tot proeven.

U bent van harte welkom !

Op 5 oktober 1985 is er een studiedag. Inschrijving verplicht. Voor inlichtingen telefoneren op het nr 03/666 67 41.

GENTSE FEESTEN 1985 !!!

Ons eerste Iustrum : 1981 - 1985.

Opnieuw een tweeduizendste bezoeker !!!..

Zondag 28 juli 1985, rond 10 uur in de Plantentuin R U G te Gent.

Bij een relatief zacht en zonnig weertje, werden vanaf 9.45 uur de eerste bezoekers en genodigden opgevangen aan de hoofdingang van de Plantentuin RUG. Aan het regelmatig binnenstromen van het publiek, kon men vermoeden dat we wel degelijk het aantal van 2.000 bezoekers ver zouden overschrijden, wat dan ook inderdaad gebeurde !!!!.....

Langzamerhand zou men zich rond 10.10 uur gezamenlijk in een lange sliert begeven naar de inkomhal van het serrencomplex, waar de secretaris - penningmeester van onze vereniging, dhr Plus M. heel wat prominenten, w.o. de Vice-Rector van de RUG, de heer Prof. Dr. Hoste en zijn echtgenote; de heer Hortulanus van de Plantentuin, Ir. K. Otten; de heer Burgemeester van de stad Gent, J. Monsaert; de kabinetssecretaris van de Gouverneur van O. VI., Demeester; de heer Onder-Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, Fr. Baert en zijn echtgenote; de heer Schepen van Cultuur van de Stad Gent, G. Bracke; tal van perslui en fotografen, alsmede een gamma van vertrouwde gezichten uit de Culturele en milieuvriendelijke middens, alsmede een talrijk opgekomen publiek en in het bijzonder de 2.000ste bezoeker : juffrouw Mieke De Meyer uit Gent verwelkomde.

Onder de begeleiding van twee charmante gidsen: Gilberte Neyt en Cyrilla Gillis, alsmede door de gelegenheids ceremoniemeester (ondergetekende), werd zij dadelijk aan de aanwezigen voorgesteld.

Alvorens tot de eigenlijke felicitaties, toespraken en het overhandigen van geschenken over te gaan,

hield onze secretaris eraan een korte historiek te schetsen van het gebeuren van de dag. Hij overhandigde dan, naast het kosteloze lidmaatschap onzer vereniging, het gebruikelijke boekenpakket. Vervolgens kreeg juffrouw Mieke van gidse Gilberte Neyt (tevens lesgeefster Ikebana-kursus) een mooie originele bloementuil, samengesteld met bloemen uit de Plantentuin. Nadien sprak de heer Vice-Rector van de RUG, Prof. Dr. Hoste, in naam van de Rijksuniversiteit, enkele bemoedigende woorden van lof en dank uit, zowel aan het adres van de 2.000ste bezoekerster, de Plantentuin en haar Directeur als zowel aan de Gidsen zelf, ter gelegenheid van hun "Eerste Lustrum" en hun baanbrekend werk dat zij hier in de Plantentuin verrichten !!....

Verder pikte de heer Burgemeester, J. Monsaert in op het educatief werk van de Vrienden van de Plantentuin. Hij onderstreepte het Cultureel aspect van de Gentse Feesten, die zeker ook hier aan bod moeten komen, en overhandigde dan ook in naam van het Gentse Stadsbestuur een mooi boek aan juffrouw De Meyer.

Ook de heer Kabinetssecretaris van de Gouverneur,

Demeester, liet zich niet onbetuigd, en had als verrassing een lijvig boek mede, dat hij met passende woorden als aandenken vanwege het Provinciaal Bestuur van O. VI. aanbood.

Zichtbaar verrast, dankte Mieke De Meyer voor de aangeboden geschenken en spontane attenties.

Ondertussen flitsten her en der spots van de aanwezige persfotografen of vanuit het dankbare publiek. Vervolgens kon onze secretaris terug het woord nemen om nogmaals IEDEREEN welgemeend te danken voor hun aanwezigheid en hun lovende woorden, doch vooral omwille van hun positieve ingesteldheid.

Als tolk van alle gidsen dankte ondergetekende de Rijksuniversiteit en de Plantentuin voor hun vruchtbare samenwerking, de 2.000ste bezoekerster en haar gevolg (178 aanwezigen!!); alsmede de mensen van de Pers, de gidsen, de mensen uit het cafetaria en speciaal de heer Hortulanus Ir. K. Otten en de heer Plus, waarvoor hij een gul applaus vroeg, dat ongedwongen oplaaide! In zijn betoog had hij het verder over het opvoedend en groene karakter van de Plantentuin, die, buiten het "wetenschappelijke" ook nog de functie van "Groene oase van rust" dient te betekenen voor diens bezoekers!!!....

Als apotheose van deze geslaagde voormiddag, volgde een korte doch gezellige receptie voor de genodigden en startten dan rond 10.45 uur de verwachte en interessante rondleidingen in het serrencomplex en in de tuin, welke door iedereen met volle aandacht en enthousiasme werden meegevolgd.

We noteerden bij het afsluiten van de Gentse Feesten 1985, op maandag 29 juli, niet minder dan welgeteld 2.563 bezoekers aan onze stilaan alomgekende rondleidingen in de Plantentuin tijdens deze feestweek.

Werkelijk een grandioos succes zoals men het onlangs in de pers kon lezen !!!..... Men zegge het voort !!!...

De verslaggever ter plaatse,
Harald EVRARD
Public relations.

Herinneringsbeelden van onze uitstap naar
MAREDRET en FURFOOZ 15/6/1985.

OPROEP TOT ONZE IKEBANA-KURSISTEN 1985.

We hebben ondervonden dat de zwart-glanzende schalen (35x10x6), verkocht tijdens de cursus, van een mindere kwaliteit zijn dan verwacht. We raden onze kursisten aan de geschonden schalen met de groetjes van Gilberte Comhaire, ter vervanging aan te bieden aan de leverancier "Orient Shopping" Wondelgemstraat 193 te Gent. Voor verdere inlichtingen bellen naar Gilberte, tel. nr. 091/22 81 87.

Enkele plaatsen zijn nog vrij voor onze uitstap van **zo 8 september 1985** naar **CAP GRIZ NEZ** en **CAP BLANC NEZ**. We vertrekken aan de **Plantentuin** met de bus om **6 u 30** en zijn vermoedelijk terug omstreeks **20 uur**.

Picknick en gepast schoeisel (laarzen) meebrengen.

U kunt nog inschrijven door **500 Fr.** te storten op onze rek. nr. **001-1192154-03**.

~~~~~

Het regent,
          maar of je nu klaagt of zucht
daarmee komt er
          nog geen klaarte in de lucht.
Breng zélf zonneschijn,
          ook als 't regent dat het giet
want met klagen en zagen
          't verandert toch niet.

E. VAN DEN HOOIE.

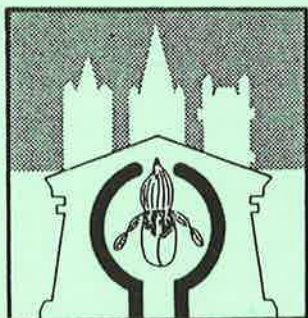
~~~~~

REDACTIE :

dhrrn. Prof. Dr. Van der Veken
 Lenaerts Jan
 De Permentier Christ
 Clement Frans
 Carton Marcel
 Plus Marcel

**De VRIENDEN
van de
PLANTENTUIN
GENT**

De
VRIENDEN van de PLANTENTUIN
GENT

driemaandelijks tijdschrift
vierde jaargang
nr 3 september 1985

verantwoordelijke uitgever:

M. PLUS
Driessstraat 35
9218 GENT-LEDEBERG
tel. 091-31 03 71